

Rigsdagstidende.

1851 Forhandlingerne paa Folkethinget. № 117.

Tredie Session.

41de Møde.

Fredagen den 12te December.

(Forts.)

Frelund (forts.): Som bekendt have hidtil Communerne været saa godt som aldeles udelukkede fra Indflydelse paa deres Skolevæsen, og dette har næsten aldeles været i Hænderne paa Amts- og Kjøbstæderne, der bestaae, som bekendt, af Amtmanden og vedkommende Herredsprovst samt Bisperne. Jeg tvivler nu ingenlunde om, at disse ærede Herrer, disse Embedsmænd, der hidtil have havt dette Hverv, ere overbeviste om, at det meget godt kan hvile i deres Hænder, og at det hidtil er gaaet meget godt; hvis at jeg altsaa skulde forelægge Forslaget for dem alene, saa vilde jeg ikke have noget synderligt Haab om, at det skulde kunne nyde Fremme; men Folket, det Folk, som skal sende dets Børn i Skolerne og som skal betale Skolerne, er af en anden Mening; thi det mener, at det hidtil ikke er gaaet saa overordentlig godt, det mener, at det kunde være passende og hensigtsmæssigt, at ogsaa det fik nogen Indflydelse paa Skolevæsenet, og jeg for min Part nærer den Overbevisning, at, hvis Folket ikke stilles dets Skoler nærmere, end hidtil er skeet, saa vil det ogsaa i Fremtiden kun blive lidet bevendt med vort Skolevæsen. Det er jo dog en Betsynderlighed, naar man tænker sig, at Børnets Forældre ikke skulle have nogen som helst Indflydelse paa, hvilke Lærere man vil bestille blandt dem, hvilke Lærere man vil bestille for deres Børn, og dog er der — og det vil jeg her gjøre opmærksom paa — intet Forhold, som staaer det private Liv saa nær som Skolevæsenet. Mit Forslag gaaer ud paa, at skifte mellem disse forskjellige Meninger, dog ikke ved at berøve de hidtilværende nævnte Embedsmænd hele deres Indflydelse paa disse Sager, men

kun ved at stille ved Siden af dem Repræsentanter for Forældrene, Communen, dem, som skulle sende deres Børn i Skole; thi jeg vil bede Dem bemærke, at, naar vi have Amts- og Kjøbstæderne, gaaer den Indflydelse, som de to Embedsmænd have, der sidde deri, ikke aldeles tabt; thi baade Amtmanden og Provsten sidde ogsaa i Amtsraadene. Jeg vil endnu hertil blot føie en Bemærkning med Hensyn til nogle Ord, der faldt forleden Dag fra en Rigsdagsmand, der med stor Suffisance udtalte sin Formening om, hvorvidt man burde fremkomme med private Lovforslag eller ikke. Jeg kan underskrive Noget af dette, men ikke Alt. Jeg troer, at den enkelte Rigsdagsmand, som indbringer et saadant Lovforslag, blot har at foreslå og besvare sig det Spørgsmaal: hvorvidt er det hensigtsmæssigt, at de foreslaede Forandringer nu indtræde eller ikke? Dernæst skal jeg tillade mig at tilføie en lille Oplysning, og det er den, at jeg ikke har overseet, at, saaledes som Sagerne nu stille sig, staae Amtsraadene ikke i Forbindelse med Kjøbstæderne; men jeg tør vel vente, og vi tør vel Alle haabe, at, naar den nye Communesforfatning kommer, ville Kjøbstæderne ogsaa blive inddragne under Amtsraadene, og i ethvert Tilfælde troer jeg, at vi i den, som vi maae haabe, meget korte Mellemtid i alt Fald kunne hjælpe os med Amtsraadene; forøvrigt kunde der jo ogsaa skee nogen Forandring i saa Henseende.

Cultusministeren: Paa Sagens nærværende Standpunkt skal jeg ikke gaae ind paa de Betænkkeligheder, der fra min Side kunde fremhæves mod Lovforslagets Realitet, mod de enkelte Punkter af samme; men jeg troer ikke at burde tilbageholde den Bemærkning, at det forekommer mig mindre hensigtsmæssigt i nærværende Dieblif at bringe de her udtalte enkelte Spørgsmaal under Forhandling. Det er jo